

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110
2, 4, 5, 11¹, 14, 18, 21 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Ligos socialinis draudimas ir motinystės socialinis draudimas

1. Iš ligos socialinio draudimo lėšų:

1) įstatymų nustatytais atvejais kompensuojamos šios rūšies draudimu apdraustiems asmenims dėl jų pačių ar jų šeimos narių arba budinčio globotojo, globėjo ar rūpintojo priežiūrinių vaikų ligos ar dėl dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje prarastos ar negautos pajamos arba jų dalis;

2) šio įstatymo nustatytais atvejais šios dalies 1 punkte nurodytiems ligos socialiniu draudimu apdraustiems asmenims mokamos šiame įstatyme nustatyto dydžio ligos ir profesinės reabilitacijos išmokos.

2. Iš motinystės socialinio draudimo lėšų:

1) įstatymų nustatytais atvejais kompensuojamos šios rūšies draudimu apdraustiems asmenims dėl motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros prarastos pajamos ar jų dalis;

2) šio įstatymo nustatytais atvejais šios dalies 1 punkte nurodytiems motinystės socialiniu draudimu apdraustiems asmenims mokamos šiame įstatyme nustatyto dydžio motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos, o tapusiems neapdraustiems motinystės socialiniu draudimu – šiame įstatyme nustatyto dydžio motinystės ir vaiko priežiūros išmokos.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys laikomi apdraustaisiais, jeigu jie:

1) Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka ir terminais iki pirmosios laikinojo nedarbingumo ar profesinės reabilitacijos programos dienos arba iki jų prilyginimo pagal šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalį asmenims, kuriems suteiktos nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogos, yra sumokėję ligos socialinio draudimo ir (ar) motinystės socialinio draudimo įmokas už kalendorinį mėnesį,ėjusį prieš kalendorinį mėnesį, kurį jie įgijo teisę į ligos, profesinės

reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką (toliau – praėjęs mėnuo);

2) Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka ir terminais iki pirmosios laikinojo nedarbingumo ar profesinės reabilitacijos programos dienos arba iki jų prilyginimo pagal šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalį asmenims, kuriems suteiktos nėštumo ir gimdymo, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogos, yra sumokėję ligos socialinio draudimo ir (ar) motinystės socialinio draudimo įmokas už einamąjį kalendorinį mėnesį, jei jų teisė į ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką atsirado veiklos vykdymo pradžios kalendorinį mėnesį ar ligos socialinio draudimo ir (ar) motinystės socialinio draudimo įmokos už praėjusį mėnesį nebuvo mokėtos dėl to, kad šie asmenys praėjusį mėnesį buvo laikinai nedarbingi arba gavo šio įstatymo nustatytas ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokas;

3) teisę į naują ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką įgyja be pertraukos kitą dieną po ankstesnės ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos mokėjimo pabaigos, o ligos socialinio draudimo ir (ar) motinystės socialinio draudimo įmokas anksčiau paskirtai ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokai gauti yra sumokėję šio straipsnio 1 ar 2 punktuose nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) apdraustiesiems asmenims, nušalintiems nuo darbo dėl užkrečiamųjų ligų protrūkių arba epidemijų, ir šio įstatymo 11¹ straipsnio 2 ir 6 dalyse nurodytiems apdraustiesiems asmenims;“.

2. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) šio įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje ir 11¹ straipsnio 8 dalyje nurodytų vaikų ir neįgalių asmenų priežiūrai, jeigu švietimo įstaigoje (įstaigose) nustatytas infekcijų plitimą ribojantis režimas, bei šio įstatymo 11¹ straipsnio 3 ir 7 dalyse nurodytų vaikų ir neįgalių asmenų priežiūrai;“.

3. Papildyti 5 straipsnio 2 dalį 8 punktu:

„8) šio įstatymo 11¹ straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų asmenų priežiūrai, jeigu sustabdoma nestacionarių socialinių paslaugų įstaigos (dienos centro) veikla.“

4 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ligos išmoka asmeniui, kuris Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vykdydamas savo profesinės veiklos sveikatos, visuomenės saugumo, viešosios tvarkos palaikymo ir (ar) švietimo srityje (-yse) funkcijas, kurias vykdant neišvengiamas (būtinai) kontaktas su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu ir kartu su juo darbovietėje nedirbančiu

asmeniu, susirgo liga, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo trečiosios jo laikinojo nedarbingumo dienos, yra lygi 77,58 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nurodytų aplinkybių buvimas nustatomas kiekvienu atveju individualiai, darbdaviui pateikus Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui dokumentus, pagrindžiančius profesinės veiklos funkcijų vykdymo ir ligos priežastinį ryšį.“

2. Pakeisti 11¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Dėl Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino metu asmenims taikomų judėjimo, profesinės ir (ar) ūkinės veiklos vykdymo apribojimų atsiradus būtinybei prižiūrėti vaiką iki 8 metų, bet ne ilgiau kaip iki jo ugdymo pagal pradinio ugdymo programą pradžios, ar pagal pradinio ugdymo programą ugdomą vaiką, ar pagal bendrojo arba specialiojo ugdymo programą besimokantį neįgalų asmenį, ligos išmoka vaiko ar neįgalaus asmens motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), budinčiam globotojui ar globėjui iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti nuo pirmosios vaiko ar neįgalaus asmens priežiūros dienos. Šioje dalyje nustatytos ligos išmokos dydis yra lygus 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nurodyta ligos išmoka turinčiai (turinčiam) teisę ją gauti motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), budinčiam globotojui ar globėjui, prižiūrinčiam vaiką, kurio priežiūrai kitam asmeniui (motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui) ar globėjui) suteiktos vaiko priežiūros atostogos, nemokama, išskyrus atvejus, nurodytus šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje.“

3. Pakeisti 11¹ straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vaikas iki 8 metų, bet ne ilgiau kaip iki jo ugdymo pagal pradinio ugdymo programą pradžios, ar pagal pradinio ugdymo programą ugdomas vaikas, ar pagal bendrojo arba specialiojo ugdymo programą besimokantis neįgalus asmuo lankėsi užsienio šalyje (šalyse) be motinos (įmotės), tėvo (įtėvio), budinčio globotojo ar globėjo ir dėl jo lankymosi užsienio šalyje (šalyse) jam taikoma privaloma izoliacija arba jis turėjo sąlytį su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu, ligos išmoka, vaiko ar neįgalaus asmens motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), budinčiam globotojui ar globėjui iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų vaiko ar neįgalaus asmens privalomos izoliacijos laikotarpiu mokama nuo pirmosios vaiko ar neįgalaus asmens priežiūros dienos, bet ne ilgiau kaip 14 kalendorinių dienų, skaičiuojant atitinkamai nuo vaiko ar neįgalaus asmens atvykimo iš užsienio šalies į Lietuvos Respubliką dienos arba nuo jo turėto sąlyčio su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu dienos, lygi 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nustatytais atvejais ligos išmoka nemokama, jeigu vaikas iki 8 metų, bet ne ilgiau kaip iki jo ugdymo pagal pradinio ugdymo programą pradžios, ar pagal pradinio ugdymo

programą ugdomas vaikas, ar pagal bendrojo arba specialiojo ugdymo programą besimokantis neįgalus asmuo išvyko į užsienio šalį, kuri jo išvykimo iš Lietuvos Respublikos dieną įtraukta į sveikatos apsaugos ministro patvirtintą užsienio šalių, iš kurių grįžus į Lietuvos Respubliką privaloma izoliacija, sąrašą.“

4. Pakeisti 11¹ straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Jeigu Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vaiko iki 8 metų, bet ne ilgiau kaip iki jo ugdymo pagal pradinio ugdymo programą pradžios, ar pagal pradinio ugdymo programą ugdomo vaiko, ar pagal bendrojo arba specialiojo ugdymo programą besimokančio neįgalaus asmens lankomoje švietimo įstaigoje dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, nustatomas infekcijų plitimą ribojantis režimas ir dėl to atsirado būtinybė jį prižiūrėti, ligos išmoka, vaiko ar neįgalaus asmens motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), budinčiam globotojui ar globėjui iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokama infekcijų plitimą ribojančio režimo laikotarpiu nuo tokio režimo nustatymo vaiko ar neįgalaus asmens lankomoje švietimo įstaigoje dienos, yra lygi 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.“

5 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, įgijusiems teisę gauti ligos išmoką, ši išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas. Mokant ligos išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės lėšomis sumas.“

6 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu apdraustasis asmuo motinystės išmokos gavimo laikotarpiu turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos motinystės socialinio draudimo įmokos, ar iš tuo laikotarpiu vykdytos darbinės veiklos gautų pajamų, kurios pagal šį įstatymą nėra draudžiamosios pajamos, ar gauna šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant išmokas, darbdavio mokamas dvi pirmąsias ligos dienas) ar profesinės reabilitacijos išmokas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, ir jų dydis mažesnis už motinystės išmoką, jam mokamas motinystės išmokos ir jo atitinkamą mėnesį turėtų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu šių pajamų ir (ar) išmokų dydis yra didesnis už motinystės išmoką arba jai lygus, motinystės išmoka nemokama. Mokant motinystės išmoką, į

draudžiamąsias pajamas neįtraukiamos motinystės išmokos mokėjimo metu gautos draudžiamosios pajamos už darbą, atliktą iki pirmosios nėštumo ir gimdymo atostogų dienos. Asmenys, gaunantys pajamų tik iš sporto, atlikėjo veiklos, pagal autorines sutartis arba iš individualios veiklos, laikomi turinčiais draudžiamųjų pajamų visą mėnesį, jeigu motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo pajamų sumos, ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga. Jei motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga sumos, šių asmenų draudžiamųjų pajamų turėjimo laikotarpis laikomas proporcingai mažesniu. Savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, įgijusiems teisę gauti motinystės išmoką, ši išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas. Mokant motinystės išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės lėšomis sumas.“

7 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu apdraustasis asmuo tėvystės išmokos gavimo laikotarpiu turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos motinystės socialinio draudimo įmokos, ar iš tuo laikotarpiu vykdytos darbinės veiklos gautų pajamų, kurios pagal šį įstatymą nėra draudžiamosios pajamos, ar gauna šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant išmokas, darbdavio mokamas dvi pirmąsias ligos dienas) ar profesinės reabilitacijos išmokas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, ir jų dydis mažesnis už tėvystės išmoką, jam mokamas tėvystės išmokos ir jo atitinkamą mėnesį turėtų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu šių pajamų ir (ar) išmokų dydis yra didesnis už tėvystės išmoką arba jai lygus, tėvystės išmoka nemokama. Mokant tėvystės išmoką, į draudžiamąsias pajamas neįtraukiamos tėvystės išmokos mokėjimo metu gautos draudžiamosios pajamos už darbą, atliktą iki pirmosios tėvystės atostogų dienos. Asmenys, gaunantys pajamų tik iš sporto, atlikėjo veiklos, pagal autorines sutartis arba iš individualios veiklos, laikomi turinčiais draudžiamųjų pajamų visą mėnesį, jeigu motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo pajamų sumos, ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga. Jei motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga sumos, šių asmenų draudžiamųjų pajamų turėjimo laikotarpis laikomas proporcingai mažesniu. Savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, įgijusiems teisę gauti tėvystės išmoką, ši išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas. Mokant tėvystės išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės lėšomis sumas.“

8 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu apdraustasis asmuo, kuriam paskirta vaiko priežiūros išmoka, pirmaisiais vaiko auginimo metais (iki vaikui sueis vieni metai arba pirmaisiais įvaikinto vaiko auginimo metais) turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos motinystės socialinio draudimo įmokos, ar iš pirmaisiais vaiko auginimo metais (iki vaikui sueis vieni metai arba pirmaisiais įvaikinto vaiko auginimo metais) vykdytos darbinės veiklos gautų pajamų, kurios pagal šį įstatymą nėra draudžiamosios pajamos, ar gauna šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant išmokas, darbdavio mokamas dvi pirmąsias ligos dienas) ar profesinės rehabilitacijos išmokas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos išmokas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, ir jų dydis mažesnis už vaiko priežiūros išmoką (bendrą šių išmokų sumą), jam mokamas vaiko priežiūros išmokos (bendros šių išmokų sumos) ir jo atitinkamą mėnesį turėtų pajamų ir (ar) išmokų skirtumas Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu šių pajamų ir (ar) išmokų dydis yra didesnis už vaiko priežiūros išmoką arba jai lygus, vaiko priežiūros išmoka nemokama. Mokant vaiko priežiūros išmoką, į draudžiamąsias pajamas neįtraukiamos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo metu gautos draudžiamosios pajamos už darbą, atliktą iki pirmosios vaiko priežiūros atostogų dienos. Antraisiais vaiko auginimo metais (iki vaikui sueis 2 metai arba antraisiais įvaikinto vaiko auginimo metais) vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į tuo metu gautas pajamas ir (ar) išmokas. Asmenys, gaunantys pajamų tik iš sporto, atlikėjo veiklos, pagal autorines sutartis arba iš individualios veiklos, laikomi turinčiais draudžiamųjų pajamų visą mėnesį, jeigu motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo pajamų sumos, ne mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga. Jei motinystės socialinio draudimo įmokos sumokėtos nuo mažesnės negu minimalioji mėnesinė alga sumos, šių asmenų draudžiamųjų pajamų turėjimo laikotarpis laikomas proporcingai mažesniu. Savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, įgijusiems teisę gauti vaiko priežiūros išmoką, ši išmoka mokama neatsižvelgiant į pajamas. Mokant vaiko priežiūros išmoką, neatsižvelgiama į meno kūrėjo statusą turinčio asmens draudimo valstybės lėšomis sumas.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2021 m. vasario 1 d.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Įsigaliojus šiam įstatymui, šio įstatymo 5–8 straipsnių nuostatos asmenims, turintiems teisę gauti ligos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką atitinkamai Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 8, 16, 19 ar 22 straipsnyje nustatyta tvarka, taikomos mokant ligos, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokas, kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo ir mokamos po 2021 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas